

Отже, культура доброчесності у контексті війни включає повагу до норм міжнародного права, забезпечення відповідальності за порушення та виховання військовослужбовців у дусі гуманізму. Таким чином, міжнародне правосуддя та етичні стандарти відіграють ключову роль у формуванні культури доброчесності, як на глобальному, так і на національному рівнях. Забезпечення відповідальності за порушення етичних норм під час воєнних конфліктів сприяє утвердженню справедливості та моральності в суспільстві.

Список використаних джерел

1. Пашенко В. І., Кравченко В.Ю. Практика та теорія «справедливої війни» в ХХІ столітті. Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Філософія. Соціологія. Політологія. 2016. № 1. С. 4-12.
2. Жукорська Я. М. Роль міжнародних кримінальних трибуналів у сучасному міжнародному праві. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2016. № 2. С. 29-37.
3. Кононенко В., Кронівець Т., Одобецька І. Правове забезпечення інтересів дітей в умовах воєнного стану. Захист прав дітей в умовах війни. : Зб. матеріалів круглого столу до 110-річчя Вінн. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюб., м. Вінниця, 17 трав. 2022 р. 90 с.
4. Міжнародне гуманітарне право: навчально-методичний посібник / М. В. Грушко, В. В. Музика, Т. С. Федорова, В. В. Владишевська / за ред. О. В. Бігняка.- Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. - 136 с.
5. Гаазька конвенція про закони та звичаї війни на суходолі (1907 р.). Офіційний вісник України від 06.01.2017 р., № 2, стор. 605.

Стахова Анастасія Олександрівна

здобувачка ступеня вищої освіти магістр

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

ТЕОРІЯ ГЕНДЕРУ ТА КОРУПЦІЇ: ПОГЛЯД ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ДОСЛІДЖЕНЬ

Гендер зазвичай визначають як сукупність соціальних і культурних переконань та ролей, пов'язаних з біологічною статтю людини (чоловічою чи жіночою) [1].

Теоретичний рівень даного терміну відображає визнання того, що очікування суспільства щодо поведінки, цінностей та життєвих пріоритетів чоловіків і жінок можуть відрізнятися. Водночас, жорстко встановлені гендерні ролі та норми можуть призводити до нерівного ставлення до чоловіків і жінок, обмежуючи їхні права та можливості повноцінно брати участь у житті суспільства. Дискусії про вплив гендеру на корупційну діяльність розпочалися наприкінці 20-го століття, коли дослідники звернули увагу на різне ставлення чоловіків і жінок до суспільних проблем.

Дослідження показують, що жінки, як правило, є більш морально та етично відповідальними і виявляють більше емпатії, турботи та готовності допомагати іншим. Вони також більш схильні бути щедрими у своїх економічних рішеннях і менш ризикованими у своїй поведінці. На основі цих висновків можна стверджувати, що жінки більш готові жертвувати особистими інтересами заради суспільного блага, особливо у сфері державного управління. Це призводить до думки, що рівень корупції та здатність протистояти зловживанням владою можуть залежати від біологічних або соціальних відмінностей між чоловіками та жінками. У зв'язку з цим збільшення кількості жінок у національних парламентах і на вищих державних посадах розглядається як один з ключових чинників підвищення прозорості та ефективності державного управління.

Хоча дебати про «природну» схильність чоловіків і жінок до розпусти тривають і донині, докази на підтримку цих тверджень вважаються слабкими. Подальші дослідження змістили фокус і методологію, перша хвиля гендерного аналізу корупції відіграла важливу роль у підвищенні обізнаності про необхідність врахування гендерних факторів в антикорупційній політиці.

Друга хвиля досліджень ґрунтується на міжнародних порівняннях громадського сприйняття корупції, що дозволяє врахувати інші фактори, пов'язані з національними особливостями. Результати показують, що гендерні відмінності у ставленні до корупції значною мірою залежать від інституційних умов, таких як форма правління, рівень економічного розвитку, ступінь демократії, а також культурні традиції та норми, що формують гендерні стереотипи. Деякі дослідники стверджують, що нижчий рівень участі жінок у корупційних практиках зумовлений не стільки їхніми особистими моральними якостями, скільки зовнішніми бар'єрами, такими як наявність корпоративних мереж, де домінують чоловіки, які обмежують доступ жінок до владних посад [2].

У демократичних країнах рівень корупції та гендерний баланс у парламенті не завжди пов'язані між собою, оскільки обидва процеси залежать від ефективності суспільних інститутів. В авторитарних державах гендерні відмінності у ставленні до корупції зменшуються, оскільки корупція стає загальноприйнятою нормою.

Третя хвиля досліджень фокусується на диференційованому впливі корупції на жінок і чоловіків, підкреслюючи необхідність гендерно-чутливих антикорупційних стратегій. Дослідження показали, що жінки є більш вразливими до наслідків корупції, особливо у сфері охорони здоров'я, освіти та соціальних послуг [3].

Жінки є більш вразливими до корупції через свої репродуктивні потреби, турботу про дітей та родичів, відповідальність за домогосподарство. Вони частіше стають непрямыми жертвами корупції, оскільки належать до соціально вразливих груп, що залежать від державної підтримки.

Гендерний аналіз корупції визнає існування специфічних форм корупції, зокрема зловживання владою з метою отримання сексуальних

послуг. За міжнародними оцінками, понад 80% жертв торгівлі людьми піддаються примусовій праці, шлюбу або експлуатації [4].

Ризик корупції зростає під час нестабільності, війни або гуманітарних катастроф, а зловживання владою в кризових ситуаціях може мати непропорційно важкі наслідки для жінок, які стикаються з дискримінацією за ознакою статі або насильством з боку посадових осіб. Визнання різного впливу корупції на жінок і чоловіків, а також посилення гендерних норм і нерівності привернуло увагу до необхідності інтеграції гендерного аналізу в антикорупційну політику.

Важливість просування як гендерної рівності, так і стратегій розвитку в боротьбі з корупцією визнана в усьому світі. Підтримка розширення економічних можливостей жінок, їхньої громадянської активності, участі в освітніх програмах та розвитку лідерських якостей є ключовими факторами у боротьбі з корупцією та її наслідками.

Список використаних джерел

1. Корупція в Україні: Аналіз результатів пілотного застосування. Методики оцінки рівня корупції в Україні. Київ: GfK Україна. 2020. URL: <https://nazk.gov.ua/doslidzhennya-shchodo-korupciyi-v-ukrayini>.
2. Corruption, Poverty and Gender: Case Studies of Nicaragua and Tanzania, MoFA, Finland; UNIFEM (2016).
3. 'Political Cleaners: How Women are the New Anti-Corruption Force. Does the Evidence Wash?' In: Development and Change, Volume 38, Issue 1: 87–105.
4. Нестеренко, К. О. Гендер і корупція: теоретичні аспекти взаємодії. *Організатори конференції: Міністерство освіти і науки України, Університет митної справи та фінансів*, 2022, 1: 21.

Страхніцький Ярослав Олександрович

доктор філософії з публічного управління та адміністрування,
співробітник УСБУ у Вінницькій області

РОЛЬ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Корупція, як соціально-економічне явище, що вражає всі сфери життєдіяльності суспільства, становить серйозну загрозу національній безпеці України. Особливо руйнівними є корупційні прояви у правоохоронних органах, на які покладено завдання захисту держави та її громадян. У цьому контексті Служба безпеки України (СБУ) відіграє ключову роль у протидії корупції, забезпечуючи національну безпеку країни.

Корупційні прояви дискредитують основи державного управління, знижуючи ефективність та легітимність інституцій влади. Це особливо